

Напрямок: Стратегічні орієнтири соціальної складової сталого розвитку.

*Бондаренко С.О.,
студентка факультету соціології та управління
Запорізького національного університету
Наук. керівник: Радчук Я.В.,
викладач кафедри соціальної філософії та управління,
Запорізького національного університету*

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ВИПУСКНИКІВ ВНЗ ЯК ФАКТОР СТАБІЛІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

Концепція сталого розвитку, що зосереджена на забезпеченні рівноваги між потенціалом природи і вимогами людства, та має на меті вирішення питань щодо подолання бідності, економічного зростання, та повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх покращення інфраструктури, раціонального виробництва та споживання, тощо. Нажаль, явище безробіття не може сприяти рішенню даних проблем.

В Україні під терміном «безробіття» законодавчо розуміють соціально-економічне явище, за якого частина осіб не має змоги реалізувати своє право на працю та отримання заробітної плати (винагороди) як джерела існування. Безробітними же вважаються особи віком від 15 до 70 років, які готові приступити до роботи та мають на це змогу. Молоді люди ж є потенціалом розвитку будь-якої країни, учасником громадського життя суспільства та складають третину економічно активного населення. Молодь це категорія населення віком від 14 до 35 років (однак до 30 років більшість є вже соціалізованою, тому традиційно така категорія це особи віком до 29 років) [3]. Значний відсоток відсутності зайнятості у юного покоління сприяє лише погіршенню економічного стану держави, збільшенню податкового тиску, тобто дестабілізації суспільства.

Вивчення питання працевлаштування молоді займалися Ключко А.М., Сошенко В.М. та Заярна Н. М. Дослідження молодого покоління як сегменту ринку проводили Заяць Т.А. і Кравченко В.Л.

Метою нашого дослідження є вивчення особливостей працевлаштування випускників ВНЗ та варіантів забезпечення цього процесу як один із факторів забезпечення стабілізації українського суспільства.

За даними Державної служби статистики у I півріччі 2017 року рівень зайнятості серед осіб віком 15-24 роки склав лише 28,5%. Протягом січня-вересня 2017 року статус безробітного у державній службі зайнятості мали 350,0 тис. осіб у віці до 35 років. Чисельність зайнятого населення у віці 15-70 років у I півріччі 2017 року становила 16,1 млн осіб, а чисельність безробітних становила 1,7 млн осіб. Тобто, ми бачимо, що у процентному відношенні кількість незайнятого молодого населення до безробітних громадян становить 20,59 %. Неможливість працевлаштування, або заняття відповідного робочого місця за фахом, та вимогами пошукача роботи серед молоді спричиняє розвиток міграційних процесів.

Щодо причин такого високого рівня безробіття серед молоді, можливо виокреслити такі: невідповідність заробітної плати очікуванням; відсутність теоретичних знань та практичних навичок із працевлаштування; невідповідність кваліфікаційних характеристик окремого студента затребуваним на ринку вакансіям; відсутність бачення власної кар'єри, тощо.

Також існує проблема відсутності зобов'язань держави із працевлаштування випускників університетів. Дані гарантії були затверджені Постановою КМУ "Про Порядок працевлаштування випускників вищих навчальних закладів, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням" від 22.08.96 і стосувалися обов'язкового влаштування центральними органами виконавчої влади випускників ВНЗ, що навчалися на державному замовленні. З 31.05.2017 дана постанова втратила чинність і держава зняла з себе зобов'язання із надання роботи молодим фахівцям. На сьогодні залишилася лише 5 відсоткова квота для молоді на підприємствах. Однак даний механізм працевлаштування має низьку ефективність.

На сьогодні найбільш оптимальний варіант з пошуку роботи для молоді є самостійний пошук вакансій в інтернет-мережі або звернення до Державної служби зайнятості, яка гарантує: надання інформаційних, консультаційних та профорієнтаційних послуг; створення банку вакансій та пошук підходящої роботи; сприяння в працевлаштуванні громадян, у тому числі шляхом організації підприємницької діяльності; організацію професійної підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації, тощо. Однак працевлаштування через Державну службу зайнятості не може гарантувати повноцінного задоволення рівнем заробітної плати або може не відповідати професійним компетенціям випускника.

Говорячи про можливі варіанти забезпечення успішного працевлаштування варто зауважити, що: необхідно враховувати значну роль держави в даному процесі (створення державного замовлення має гарантувати надання державою першого робочого місця); важливим є формування бачення власної кар'єри студента ще в університеті, спільно з викладачами; потрібне систематичне забезпечення інформацією щодо механізмів працевлаштування; практика студентів має носити менш теоретичний характер і стати ще одним джерелом вакансій; створення технології комерційного замовлення є альтернативною формою пошуку роботи, що зосереджена на співпрацю ВНЗ та роботодавців безпосередньо.

Таким чином, успішне працевлаштування випускників вищих навчальних закладів є основним фактором для стабільного розвитку будь-якого суспільства, бо саме молодь є рушійною силою для розвитку. На сьогодні дана проблема все ще є актуальною і потребує системного розв'язання. Рівень безробіття молодого населення досі залишається достатньо високим. Для успішного працевлаштування мають існувати механізми гарантованого забезпечення випускників роботою одразу після випуску. Якщо держава не зможе забезпечити

такі можливості, то втратить значний відсоток економічно активного населення, що покине Україну у пошуках роботи.

Відомості про автора:

Бондаренко Сніжана Олександрівна
студентка 4-го курсу, спеціальності “соціальна робота” факультету соціології та управління
Запорізького національного університету

Наукові інтереси: “соціальна робота з молоддю”, “прикладна соціологія”, “геополітичні конфлікти”, “концепція сталого розвитку”, “екзистенційна філософія”.

Телефон: 097-25-49-205

Е-mail: snezhabond@gmail.com